

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 1506-345

Chișinău

«29» 04 2016

Biroul permanent al Parlamentului

În temeiul articolelor 73 și 74 alineatul (3) din Constituția Republicii Moldova, rog să examinați, în mod prioritar, proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 517 din 27 aprilie 2016.

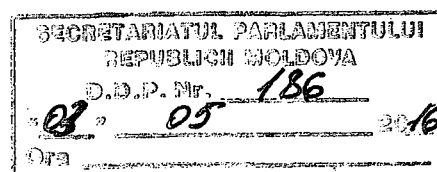
Proiectul respectiv este elaborat în vederea realizării pct. 3.3.1 din Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, aprobat prin Hotărîrea Parlamentului nr. 6 din 16 februarie 2012.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege – Ministerul Justiției.

- Anexă:** 1. Hotărîrea Guvernului nr. 517 din 27 aprilie 2016 (*limba română și rusă*) – 2 file;
2. Proiectul de lege prenotat (*limba română și rusă*) – 38 file;
3. Nota informativă la proiect – 13 file;
4. Raportul de expertiză anticorupție – 7 file.

Prim-ministru

Pavel FILIP

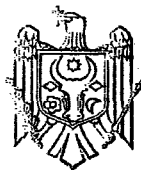

Ex. Ungurean I
Tel. 25-03-34

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373-22-250104

Fax:
+ 373-22-242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 514
din 24 aprilie 2016
Chișinău

**Privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea
și completarea unor acte legislative**

Guvernul **HOTĂRĂȘTE:**

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

Contrasemnează:

Ministrul justiției

Vladimir Cebotari

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****pentru modificarea și completarea unor acte legislative**

Art. I. – Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225-XV din 30 mai 2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 130-134, art. 415), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 33 alineatul (2), cuvântul „organismelor” se substituie cu cuvântul „organizațiilor”.

2. La articolul 38 alineatul (2), cuvintele „sau al organului ei de administrație” se exclud.

3. La articolul 49, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Prevederile prezentului articol nu au incidență asupra cazurilor de refuz în primirea cererii de chemare în judecată în temeiul art. 169, de restituire a cererii de chemare în judecată în temeiul art. 170 și 171, de scoatere a cererii de pe rol în temeiul art.267 sau de încetare a procesului în temeiul art.265 lit.a) și b).”

4. La articolul 60 alineatul (3), cuvintele „pretențiilor în acțiune sau a” și cuvintele „, înlocuirea acțiunii în constatare prin acțiune în realizare” se exclud.

5. La articolul 62, alineatul (4) se completează cu următorul text:
„Coparticipantul reprezentant confirmă împuternicirile speciale prevăzute în art. 81 printr-o procură autenticată la notar, iar împuternicirile generale – prin cereri scrise semnate de coparticipantul sau coparticipanții reprezentați, cu excepția reprezentanților autorităților publice.”

6. La articolul 104 alineatul (1) litera f), după cuvintele „Ministerul Afacerilor Externe” se substituie cu cuvintele „intermediul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova”.

7. La articolul 166 alineatul (2) litera b), după cuvintele „sediul lui” se introduc cuvintele „, numărul de identificare de stat al persoanei fizice sau juridice”, iar cuvintele „codul fiscal,” se exclud.

8. Articolul 167 alineatul (1):

la litera a):

cuvintele „certificate în modul stabilit” se substituie cu cuvintele „certificate prin semnătura administratorului persoanei juridice sau de către avocat, în situația în care persoana fizică sau juridică este asistată de avocat, ori legalizate de notar în cazul persoanelor fizice care nu sînt asistate de un avocat”;

după cuvintele „Dacă înscrierile” se introduc cuvintele „și cererea de chemare în judecată”;

se completează cu litera a¹) cu următorul cuprins:

„a¹) copia de pe actul de identitate al reclamantului persoană fizică;”.

9. Articolul 177:

la alineatul (2) prima propoziție, cuvintele „sau de către instanța” se exclud;

se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Dacă cererea de asigurare a acțiunii este formulată în timpul ședinței de judecată, aceasta se soluționează de către instanță în respectiva ședință, indiferent de absența unor participanți la proces.”;

la alineatul (3), cuvintele „sau instanța” se exclud.

10. Articolul 179 se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Încheierea judecătorească privind substituirea unei forme de asigurare a acțiunii printr-o altă formă poate fi atacată cu recurs.”

11. Articolul 180:

la alineatul (1), cuvintele „judecătorul sau”, în ambele cazuri, se exclud, iar cuvîntul „căror” se substituie cu cuvîntul „cărei”;

alineatul (2) se completează cu următorul text: „Încheierea judecătorească privind anularea măsurilor de asigurare poate fi atacată cu recurs. Recursul împotriva încheierii de anulare a măsurilor de asigurare a acțiunii sau de substituie a unei forme de asigurare cu o alta suspendă executarea încheierii.”;

se completează, corespunzător, cu alineatele (2¹) și (3¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Anularea măsurilor de asigurare a acțiunii se dispune de instanța de judecată odată cu pronunțarea asupra fondului printr-o hotărîre de respingere a acțiunii. Reglementările referitoare la caracterul definitiv al actului judecătoresc prin care se soluționează fondul sînt aplicabile integral și asupra prevederilor referitoare la măsurile de asigurare.”;

„(3¹) În cazul încetării procedurii de executare în conformitate cu prevederile art. 83 alin. (1) lit. d) și e) din Codul de executare, instanța de judecată care a emis documentul executoriu, la cererea părții interesate, dispune, printr-o încheiere imediat executorie, anularea măsurilor de asigurare a acțiunii. În cazurile prevăzute la art. 83 alin. (1) lit. a)-c), f) și g) din Codul de executare, ridicarea măsurilor de asigurare este dispusă de executorul judecătoresc prin încheiere.”;

la alineatul (4), cuvintele „judecătorul sau” se exclud;
se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) Măsurile de asigurare a acțiunii aplicate asupra bunului care a fost vândut/transmis în contul achitării datoriei, în modul și condițiile stabilite de Codul de executare, se ridică de către instanța de judecată concomitent cu confirmarea vânzării/transmiterii acestuia.”

12. Articolul 181:

la alineatul (1), după cuvintele „încheierile de asigurare” se introduc cuvintele „și de neasigurare”;

la alineatul (3), propoziția a doua se exclude.

13. La articolul 182 alineatul (1), cuvintele „judecătorul sau” se exclud, iar după cuvântul „reclamantului” se introduc cuvintele „, la solicitarea părții interesate.”.

14. La articolul 236 alineatul (1), după prima propoziție se completează cu următorul text: „În cazuri complicate, instanța, prin încheiere protocolară, dispune amânarea deliberării pentru maximum 15 zile, înștiințând participanții la proces despre data, ora și locul pronunțării dispozitivului hotărârii.”

15. La articolul 250 alineatul (1) litera a), cuvintele „în a cărei privință participanții la proces au prezentat probe și au dat explicații” se substituie cu cuvintele „formulate de către părți sau intervenientul principal”.

16. La articolul 280 alineatul (2), cuvintele „reprezentanților organizațiilor” se substituie cu sintagma „autorităților publice conform art. 74 din prezentul cod”.

17. La articolul 282 alineatul (1) litera a), cuvântul „reale” se substituie cu cuvântul „patrimoniale”.

18. La articolul 297 alineatul (1), cuvintele „domiciliul persoanei interesate” se substituie cu cuvintele „ultimul domiciliu cunoscut al persoanei în privința căreia se solicită declararea dispariției fără urmă sau a decesului”.

19. Articolul 318⁶:

în titlu, cuvintele „și contestarea încheierii privind aplicarea ordonanței de protecție” se exclud;

la alineatul (1), cuvintele „și încheierea privind aplicarea ordonanței de protecție” se exclud.

20. În titlul capitolului XXXIV¹, cuvintele „SISTAREA TEMPORARĂ A VALABILITĂȚII” se substituie cu cuvântul „SUSPENDAREA”.

21. Articolul 343¹:

la alineatele (1) și (2), cuvintele „sistarea temporară a valabilității” se substituie cu cuvântul „suspendarea”;

se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Cererile de suspendare sau de retragere a licenței/autorizației ce vizează activitatea de întreprinzător se depun la instanța de judecată de la sediul petiționarului.”

22. La articolul 343² alineatul (1), cuvintele „sistare temporară a valabilității” se substituie cu cuvântul „suspendare”, iar cuvintele „sistarea valabilității” se substituie cu cuvintele „suspendarea”.

23. La articolele 343³ și 343⁴, cuvintele „sistare temporară a valabilității” se substituie cu cuvântul „suspendare”.

24. Articolul 343⁵:

în titlu, cuvintele „sistării temporare a valabilității” se substituie cu cuvântul „suspendării”;

în dispoziție, cuvintele „sistarea temporară a valabilității” se substituie, în ambele cazuri, cu cuvântul „suspendarea”.

25. Articolul 345 se completează cu literele o) și p) cu următorul cuprins:

„o) se referă la întoarcerea executării conform art.158 alin. (2) din Codul de executare;

p) este înaintată de instituția penitenciară privind încasarea cheltuielilor de escortă a deținuților în ședințe de judecată în cauze civile”.

26. La articolul 346, alineatul (1) se completează în final cu cuvintele „după respectarea procedurii prealabile”.

27. La articolul 348 alineatul (2) litera e), cuvintele „cerută de lege pentru sesizarea instanței judecătorești” se exclud.

28. La articolul 354 alineatul (1), cuvintele „pentru a fi prezentată spre executare” se substituie cu cuvintele „care este cu executare imediată”.

29. La articolul 368 alineatul (1), după cuvintele „instanța de apel dispune printr-o încheiere” se introduc cuvintele „, fără înștiințarea participanților la proces,”.

30. Articolul 374:

titlul se completează în final cu cuvintele „și încetarea procedurii în apel”;
se completează cu alineatele (4) și (5) cu următorul cuprins:

„(4) După punerea apelului pe rol, procedura în apel încetează din oficiu sau la cerere dacă instanța de apel constată că:

- a) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen sau instanța de apel a respins cererea de repunere în termen;
- b) cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apelul;
- c) hotărîrea nu poate fi atacată în apel, potrivit legii.

(5) încheierea judecătorească privind încetarea procedurii în apel poate fi atacată cu recurs.”

31. Articolul 389:

alineatul (1) se completează cu următorul text: „În cazuri complicate, instanța de apel, prin încheiere protocolară, dispune amînarea deliberării pentru maximum 15 zile, înștiințind participanții la proces despre data, ora și locul pronunțării dispozitivului deciziei.”;

la alineatul (4), textul „15 zile” se substituie cu textul „30 de zile”.

32. Articolul 423:

alineatul (1) se completează cu următorul text: „Instanța de judecată care a emis încheierea susceptibilă de recurs, după depunerea recursului, îl expediază împreună cu dosarul instanței ierarhic superioare competente. Recursul depus împotriva încheierii suspendă executarea acesteia, cu excepțiile stabilite de lege.”;

se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Contestarea împotriva încheieri judecătorești care se atacă odată cu fondul se anexează la dosar, iar prin încheiere protocolară se consemnează că acesteia nu i se dă curs pînă la examinarea fondului.”

33. La articolul 425, cuvintele „pronunțarea ei” se substituie cu cuvintele „comunicarea încheierii”.

34. Codul se completează cu articolul 426¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 426¹. Restituirea recursului

Instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă:

- a) a fost depus în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen;
- b) a fost depus de o persoană care nu este în drept să declare recurs;
- c) cererea de recurs nu este semnată sau este semnată necorespunzător;
- d) recurentul solicită restituirea recursului pînă la examinarea acestuia de către instanță;
- e) încheierea nu poate fi atacată cu recurs, potrivit legii.”

35. La articolul 444, cuvintele „unor participanți sau reprezentanți ai” se substituie cu cuvintele „tuturor participanților și reprezentanților”.

36. La articolul 445, alineatul (1) se completează cu litera g) cu următorul cuprins:

„g) să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel, cu pronunțarea unei încheieri de restituire a cererii de apel, dacă există temeiurile prevăzute la art. 369 din prezentul cod”.

37. La articolul 446, după cuvântul „hotărârile” se introduce cuvântul „, ordonanțele”.

38. Articolul 452 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea acestora.”

39. La articolul 462 alineatul (2), cifrele „ 33, 34, 36,” se exclud.

40. La articolul 466 alineatul (2), după cuvintele „Ministerul Afacerilor Externe” se introduc cuvintele „și Integrării Europene”.

Art. II. – Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443-XV din 24 decembrie 2004 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.214-220, art. 704), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 11:

la litera b), cuvintele „și deciziile instanțelor de judecată, eliberate în cauze civile” se substituie cu cuvintele „instanțelor de judecată, dacă legea nu prevede altfel”;

litera c) va avea următorul cuprins:

„c) deciziile (hotărârile) contravenționale, inclusiv cele emise de agenții constatatori în limitele competenței atribuite lor prin lege, și sentințele pe cauzele penale, în partea încasării amenzii, precum și în partea acțiunii civile;”;

se completează cu litera c¹) cu următorul cuprins:

„c¹) încheierile judecătorului de instrucție privind obligarea de a efectua anumite acte obligatorii legate de remiterea/transmiterea/restituirea unor bunuri;”;

litera h) se completează în final cu cuvintele „, procesul-verbal al executorului judecătoresc prin care se întărește tranzacția de conciliere a părților”;

se completează cu literele n) și o) cu următorul cuprins:
 „n) actele emise de organul fiscal privind dispunerea încasării sumelor;
 o) actele emise de Consiliul Concurenței”.

2. La articolul 12 alineatul (2), cuvintele „precum și în cazul în care instanța a dispus executarea imediată,” se exclud.

3. Articolul 15:

la alineatul (2), litera a) se exclude;

se completează cu alineatele (2¹) și (2²) cu următorul cuprins:

„(2¹) În cazurile prevăzute la alin.(2), creditorul este în drept să aleagă un alt executor judecătoresc, conform procedurii stabilite la art. 32 din prezentul cod.

(2²) Hotărârile judecătorești străine recunoscute pe teritoriul Republicii Moldova se prezintă de instanța de judecată spre executare din oficiu doar în pricinile prevăzute la alin. (2).”;

alineatul (3) se completează cu următorul text: „Acest fapt nu limitează creditorii în exercitarea dreptului prevăzut de art. 60 alin. (2) din prezentul cod.”;

la alineatul (5), textul „Legea nr. 847-XIII din 24 mai 1996 privind sistemul bugetar și procesul bugetar” se substituie cu textul „Legea nr. 181 din 25 iulie 2014 privind finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale”.

4. La articolul 19 alineatele (1) și (3), cuvintele „instanța de judecată” se substituie cu cuvântul „judecătorul”.

5. La articolul 22 alineatul (1), litera s) va avea următorul cuprins:

„s) să primească informația de la instituțiile bancare privind operațiunile efectuate la conturile bancare ale debitorului, procedura și modul de înregistrare a actelor parvenite de la executorii judecătorești, registrele de evidență a actelor parvenite de la executorii judecătorești, precum și registrele accesului persoanelor la celulele (safeurile) metalice închiriate de debitor și soțul/soția acestuia”.

6. Articolul 24:

alineatul (1):

în prima propoziție, cuvântul „calculează” se substituie cu cuvintele „este în drept să calculeze și să încaseze”;

după prima propoziție se completează cu următorul text: „Cererea privind calcularea sumelor rezultate din întârzierea executării poate fi depusă doar executorului judecătoresc ce deține documentul executoriu care stabilește obligația principală, pînă la stingerea acesteia.”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Încheierea executorului judecătoresc în condițiile alin. (1) se emite doar la momentul încasării/executării sumei obligației principale. Încheierea

respectivă este document executoriu și poate fi contestată în termen de 10 zile de la data emiterii. Încheierea respectivă este executorie doar după devenirea sa definitivă, dacă debitorul nu consimte expres asupra executării ei imediate. Competent pentru emiterea și executarea acestei încheieri este doar executorul judecătoresc care execută documentul executoriu ce stabilește obligația principală și în competența teritorială a căruia, stabilită de camera teritorială a executorilor judecătorești, se află sediul sau domiciliul debitorului”.

7. Se completează cu articolul 24¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 24¹. Vânzarea bunurilor gajate/ipotecate la solicitarea creditorului gajist

(1) Executorul judecătoresc poate vinde bunurile ipotecate/gajate în condițiile și modalitățile prevăzute de Legea nr. 142-XVI din 26 iunie 2008 cu privire la ipotecă.

(2) Organizarea licitației de vânzare a bunului gajat la cererea creditorului gajist se face conform procedurilor stabilite la art.128-135 din prezentul cod, cu derogările stabilite de prezentul articol, Codul civil, Legea nr. 142-XVI din 26 iunie 2008 cu privire la ipotecă și Legea nr. 449-XV din 30 iulie 2001 cu privire la gaj.

(3) Condițiile și modalitățile de vânzare a bunului vor fi stabilite prin contractul încheiat de către creditorul gajist/ipotecar cu executorul judecătoresc, fără a aduce atingere prevederilor alin. (2).

(4) Prețul inițial al bunului vândut la licitație va fi prețul indicat în raportul de evaluare. Cu acordul debitorului gajist, acesta poate fi redus în limitele cuantumului indicat la art. 132 alin. (2) din prezentul cod.

(5) Câștigătorul licitației semnează cu creditorul ipotecar contractul de vânzare-cumpărare a bunului, acesta servind temei de înregistrare a dreptului de proprietate asupra bunului vândut.

(6) În cazurile indicate la art. 139 lit. a)-d) din prezentul cod, la solicitarea creditorului gajist, executorul judecătoresc organizează o licitație repetată, cu respectarea condițiilor de anunțare a licitației și cu posibilitatea aplicării reducerii prețului în cuantum ce nu-1 va depăși pe cel stabilit de art. 140 din prezentul cod.

(7) În cazul în care bunul ipotecat/gajat este urmărit silit de alți creditori vânzarea bunului se realizează prin organizarea licitației, cu excepția cazului în care toți creditorii sînt de acord ca vânzarea să fie realizată în alt mod.”

8. Articolul 25 se completează cu alineatele (5) și (6), cu următorul cuprins:

„(5) La constatarea faptelor și a stărilor de fapt, executorul judecătoresc nu aplică măsurile de executare silită.

(6) Actului de constatare i se atribuie un număr unic, conform procedurilor stabilite de Consiliul Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești.”

9. Articolul 27:

la alineatul (4), cuvîntul „debitorului”, în ambele cazuri, se substituie cu cuvîntul „pîrîtului”;

se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) După aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, bunurile rămîn la locul de păstrare indicat de instanța de judecată. În cazul în care acesta nu este indicat, se aplică reglementările generale ale prezentului cod”;

alineatul (7) va avea următorul cuprins:

„(7) Despre măsurile întreprinse de executorul judecătoresc este informat solicitantul.”;

se completează cu alineatele (9)-(11) cu următorul cuprins:

„(9) Cheltuielile de punere în executare a măsurilor asigurătorii sînt puse pe seama reclamantului și se compensează ulterior, în condițiile art. 96-97 din Codul de procedură civilă.

(10) La cererea persoanei interesate, executorul judecătoresc constată, în condițiile art.25 din prezentul cod, respectarea măsurilor de asigurare aplicate.

(11) Prejudiciile rezultate din asigurarea acțiunii pot fi pretinse reclamantului conform prevederilor art. 182 din Codul de procedură civilă.”

10. La articolul 30 alineatul (3), după cuvintele „Documentele executorii” se completează cu cuvintele „privind încasarea plăților periodice și cele”, iar în final se completează cu cuvintele „sau unde se află instituția penitenciară în care își ispășește pedeapsa debitorul”.

11. Articolul 31 va avea următorul cuprins:

„Articolul 31. Conexarea urmăririlor și soluționarea conflictelor de competență

(1) În cazul în care referitor la aceleași bunuri se efectuează mai multe executări silite de către executori judecătorești diferiți, aceștia pot conveni de sine stătător asupra efectuării unei singure executări a bunurilor/bunurilor respective, aplicînd procedura somării reglementată la art. 101 din prezentul cod. În acest caz, executorul judecătoresc care continuă urmărirea întocmește actul de preluare, care este remis în adresa părților procedurii de executare și executorilor judecătorești care s-au alăturat urmării.

(2) În cazul în care, în urma aplicării prevederilor alin. (1), apare un conflict de competență, manifestat prin necomunicarea în termenul indicat la art. 101 alin. (1) din prezentul cod, a alăturării la urmărirea bunului sau expedierea unei somații reciproce, camera teritorială în a cărei circumscripție activează executorii judecătorești va dispune, în termen de 5 zile, la cererea persoanei interesate sau a unuia dintre executorii judecătorești, efectuarea unei singure executări de către executorul judecătoresc aflat la o etapă mai avansată de urmărire a bunului/bunurilor respectiv/e, iar dacă executările sînt la aceeași etapă, de către executorul judecătoresc care a început primul executarea, apoi de cel la care se află documentul executoriu prin care se dispune spre încasare cea

mai mare sumă, dacă legea nu prevede altfel. În cazul în care unul dintre executorii judecătorești face parte din organele de conducere ale camerei teritoriale, competența de soluționare a conflictului va fi stabilită conform reglementărilor interne ale Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești.

(3) În toate cazurile de conexare a urmăririi, onorariul convenit pentru fiecare executare va fi repartizat între executorii judecătorești după cum urmează: 1/3 va reveni executorilor judecătorești care s-au conexasat urmăririi bunului, iar 2/3 va reveni celui care a realizat urmărirea.

(4) Odată cu conexarea procedurilor, executorul judecătoresc transmite copia documentului executoriu și borderoul de calcul al cheltuielilor de executare.

(5) După conexare, urmărirea bunurilor la care aceasta s-a referit continuă de la actul de executare cel mai înaintat. În cazul vânzării/transmiterii bunului în privința urmăririi căruia s-a dispus conexarea, ridicarea tuturor măsurilor asigurătorii va fi dispusă de executorul judecătoresc care a vândut/transmis bunul.

(6) Renunțarea la urmărire, după conexare, a oricăruia dintre creditori nu poate să împiedice continuarea executării de la actul de executare cel mai înaintat.

(7) Conflictul de competență între executorii judecătorești situați în circumscripția aceleiași camere teritoriale a executorilor judecătorești se soluționează de aceasta la sesizarea părții interesate.

(8) În cazul în care conflictul prevăzut la alin.(2) intervine între executorii judecătorești al căror sediu se află în circumscripția diferitor camere teritoriale ale executorilor judecătorești, competența de soluționare a conflictului aparține Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești.

(9) Conflictul de competență se soluționează în cel mult 5 zile, prin emiterea unei dispoziții motivate, care nu poate fi contestată.

(10) Soluționarea conflictelor legate de neexecutarea dispozițiilor camerei teritoriale a executorilor judecătorești ține de competența Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești.”

12. Articolul 32:

la alineatul (3), după cuvântul „copia” se introduc cuvintele „certificată de el”;

alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Dacă executorul judecătoresc nu activează mai mult de 5 zile lucrătoare consecutive din motive întemeiate ori dacă activitatea sa a fost suspendată sau a încetat, se împuternicește un alt executor judecătoresc, conform reglementărilor interne ale Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești.”

13. Articolul 33 se abrogă.

14. La articolul 37 alineatul (8), se completează în final cu cuvintele „, precum și spezele procedurii de executare”.

15. La articolul 41 alineatul (3), cuvintele „sau în cel mult 3 zile” se substituie cu sintagma „, dar nu mai mult de 4 zile”, iar în final se completează cu următorul text: „În cazul transferării sumelor la contul creditorului, creanța se consideră stinsă din momentul în care suma datorată este înscrisă în contul creditorului.”

16. Articolul 54:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Prezența martorului asistent este obligatorie la pătrunderea în locuință, dacă legea nu prevede altfel. La pătrunderea în încăpere, în depozit, în alt local, la cercetarea lor, la sechestrarea și la ridicarea bunurilor debitorului pot fi atrași martori asistenți sau utilizate mijloace tehnice (foto/video).”;

la alineatul (2), propoziția a doua se exclude;

se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) În cazul în care debitorul consimte efectuarea acțiunilor executorului judecătoresc, nu este necesară prezența martorilor asistenți.”

17. Articolul 60:

alineatul (3) se completează cu următorul text: „Debitorului i se va expedia și copia documentului executoriu, certificată de executorul judecătoresc. Curgerea termenului începe din momentul comunicării debitorului încheierii cu privire la intentarea procedurii de executare, în condițiile art. 67 din prezentul cod.”;

alineatul (3¹) va avea următorul cuprins:

„(3¹) În cazul documentelor executorii cu executare imediată, cu excepția celui menționat la art. 27 din prezentul cod, executorul judecătoresc propune debitorului executarea documentului executoriu în termen de 3 zile, fără întreprinderea acțiunilor de punere în executare a documentului executoriu în acest termen.”;

se completează cu alineatul (3²) cu următorul cuprins:

„(3²) În cazul în care debitorul nu execută documentul executoriu în termenul menționat la alin. (3) sau (3¹), executorul judecătoresc continuă procedura de executare, expediind părților o încheiere în acest sens, însoțită de borderoul de calcul al altor cheltuieli de executare, cu mențiunea că suma acestora, care urmează a fi încasată de la debitor, se va stabili ulterior în condițiile legii.”;

alineatul (4) se completează cu următorul text: „Contestația depusă împotriva încheierii de intentare a procedurii de executare nu are efect suspensiv.”

18. La articolul 61, alineatul (1) se completează cu litera f) cu următorul cuprins:

„f) documentul a fost executat”.

19. La articolul 63 alineatul (5), cuvintele „, încheierii executorului judecătoresc” se substituie cu cuvintele „hotărîrii judecătorești definitive și se execută imediat de executorul judecătoresc care are în procedura sa documentul executoriu”.

20. Articolul 64:

la alineatul (1), cuvintele „instanța de judecată” se substituie cu cuvîntul „judecător”;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) În cazul încetării procedurii de executare în condițiile art. 83 lit. a)-c); e), f) și g) din prezentul cod sau restituirii documentului executoriu, interdicția de a părăsi țara se revocă de către executorul judecătoresc. În cazul în care în procesul de executare a documentului executoriu dispăre necesitatea menținerii interdicției de a părăsi țara, precum și în cazul încetării procedurii de executare în condițiile art. 83 lit. d) din prezentul cod, această interdicție se revocă de către judecător la cererea executorului judecătoresc sau a părților.”

21. Articolul 71 va avea următorul cuprins:

„Articolul 71. Explicarea hotărîrii, a ordinii și modului ei de executare

Dacă sensul, extinderea sau modul de aplicare a actului de dispoziție al instanței de judecată ce urmează a fi executat nu sînt clare sau au incidență asupra procedurii de executare ori dacă actul de dispoziție al instanței cuprinde dispoziții contradictorii, executorul judecătoresc poate solicita, din oficiu sau la cererea participanților la procedura de executare, instanței de judecată sau organului emitent explicarea actului, în modul stabilit de lege pentru explicarea hotărîrii judecătorești”.

22. La articolul 72 alineatul (5) propoziția a doua, cuvîntul „creditor” se substituie cu cuvintele „persoana împuternicită de acesta”.

23. Articolul 79 va avea următorul cuprins:

„Articolul 79. Dreptul de a suspenda executarea

(1) Instanța de judecată care a emis documentul executoriu poate suspenda executarea acestuia, la cererea executorului judecătoresc sau a părților în procedura de executare, în cazul:

1) Depunerii de către executorul judecătoresc în instanța de judecată sau la organul care a eliberat documentul executoriu a unei cereri de explicare a hotărîrii adoptate;

2) contestării eliberării documentului executoriu;

3) depunerii recursului atunci cînd:

a) acesta a fost depus împotriva unei hotărâri privind strămutarea de hotare, distrugerea de plantații și semănături, demolarea de construcții sau de orice bun imobil;

b) recurentul a depus cauțiune;

c) apelul a fost depus după eliberarea documentului executoriu, cu condiția depunerii cauțiunii.

(2) Instanța de judecată competentă, în condițiile art.161 alin. (2) din prezentul cod, poate suspenda executarea în următoarele cazuri:

a) aflarea debitorului într-o delegație îndelungată în interes de serviciu peste hotarele Republicii Moldova, sau cu o misiune de stat atunci când obligația are un caracter personal;

b) aflarea debitorului într-o instituție curativ-profilactică;

c) căutarea debitorului sau identificarea locului aflării copilului;

d) înaintarea de către terți a unei acțiuni privind ridicarea sechestrului de pe bunuri, în partea ce ține de aceste bunuri.

(3) Încheierea privind suspendarea executării documentului executoriu poate fi atacată cu recurs.

(4) Prevederile alin. (2) lit. a)-c) nu se aplică în cazul evacuării sau transmiterii bunului gajat.”

24. Articolul 80 alineatul (1):

după textul „capitolul XXXVIII secțiunea a 2-a” se introduce textul „și capitolul XXXIX”, iar după cuvântul „recurs” se introduce cuvântul „/revizuire”;

se completează în final cu următorul text: „În toate cazurile depunerea cauțiunii va fi efectuată cu înaintarea unei cereri pe numele executorului judecătoresc de acceptare a cauțiunii. Sumele încasate sau primite de executorul judecătoresc pînă la depunerea cererii de acceptare a cauțiunii vor fi folosite de executorul judecătoresc pentru executarea documentului executoriu, conform regulilor generale .”

25. Articolul 83:

alineatul unic devine alineatul (1);

se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) La solicitarea creditorului, procedura de executare privind restabilirea la locul de muncă sau obligarea debitorului să efectueze unele acte obligatorii poate fi reluată dacă se dovedește că, după încetarea procedurii de executare în condițiile alin. (1) lit. a), debitorul continuă neexecutarea obligației stabilite în documentul executoriu. În acest caz se aplică reglementările privind cheltuielile de executare, precum și prevederile prezentului cod care reglementează executarea acestor categorii de documente executorii.”

26. La articolul 85 alineatul (1) prima propoziție, după cuvintele „executorul judecătoresc dispune” se introduce textul „în decurs de 3 zile lucrătoare”.

27. Articolul 89:

punctul 2) se completează în final cu cuvintele „în limitele necesare uzului personal al debitorului și familiei sale, când acestea aparțin unui debitor persoană fizică, a cărui activitate nu ține de producerea sau comercializarea acestora”;

punctul 4) se abrogă.

28. Articolul 92:

alineatul (1¹) va avea următorul cuprins:

„(1¹) Valuta străină se transferă pe contul în valută străină al executorului judecătoresc. În cazul în care ordinul de incaso este emis în monedă națională, valuta străină se vinde băncii comerciale plătitoare la cursul valutar stabilit de aceasta, cu înregistrarea sumei în contul curent special al executorului judecătoresc”;

la alineatul (3) prima propoziție, cuvintele „va restitui documentul emis de executorul judecătoresc și va informa” se substituie cu cuvintele „va informa executorul judecătoresc”.

29. La articolul 100 alineatul (1), propoziția a doua se completează în final cu textul „, însoțit de extrasele de evidență financiară în toate cazurile când bunurile gajate sînt urmărite și în favoarea altor creditori negarantați, vânzarea bunurilor se va face la licitație, dacă toți creditorii nu au acceptat o altă modalitate de executare”.

30. La articolul 104:

alineatul (3), prima propoziție se completează în final cu textul „, ultimul acționînd în interesele și limitele drepturilor creditorilor pe aceste documente executorii, dacă creditorii nu au renunțat expres la acest lucru”;

la alineatul (4), după cuvintele „executare vor” se introduc cuvintele „fi considerate obligații ale masei și vor”.

31. La articolul 110, litera 1) se completează în final cu cuvintele „, cu excepția cazurilor de încasare a pensiei de întreținere”.

32. Articolul 117 alineatul (3), cuvintele „de debitor sau de terț” se substituie cu cuvintele „de la debitor sau terț”.

33. Articolul 125:

alineatul (5) se completează cu următorul text: „În cazul în care suma urmărită este mai mare decît prețul de vânzare a bunului propus de debitor și/sau în cererea de participare la licitație cel puțin un participant oferă un preț mai mare decît cel la care intenționează să vîndă debitorul bunul, executorul judecătoresc poate refuza debitorului vânzarea de sine stătătoare a bunului.”;

se completează cu alineatul (5¹) cu următorul cuprins:

„(5¹) Măsurile asigurătorii aplicate în privința bunului vândut, dreptul de proprietate asupra căruia este supus înregistrării de stat, își pierd efectul din momentul autentificării contractului de vânzare-cumpărare. Autentificarea contractului de vânzare-cumpărare se efectuează doar dacă există confirmarea executorului judecătoresc că suma echivalentă prețului vânzării este depusă la contul său.”

34. La articolul 126 alineatul (2), cuvintele „executorului judecătoresc” se substituie cu cuvintele „indicate în alineatul (1)”.

35. La articolul 127 alineatul (1) litera h), după cuvintele „documentelor confirmative privind” se introduc cuvintele „achitarea integrală a”, iar cuvântul „prețul”, în primul caz, se substituie cu cuvântul „prețului”.

36. La articolul 132, alineatul (1) se completează cu următorul text: „La cererea creditorului, executorul judecătoresc poate accepta ca prețul inițial să fie stabilit fără aplicarea reducerii indicate la acest alineat.”

37. La articolul 133 alineatul (1), cuvintele „cere organului” se substituie cu cuvintele „verifică la organul”, iar cuvintele „să i se comunice” se exclud.

38. La articolul 135 alineatul (4), cuvintele „instanța de judecată” se substituie cu cuvântul „judecător”.

39. Articolul 136:

la alineatul (2), cuvintele „instanța de judecată” se substituie cu cuvântul „judecătorul”, iar în final se completează cu următorul text: „Prin aceeași încheiere, judecătorul dispune și anularea măsurilor de asigurare a acțiunii aplicate asupra bunului vândut la licitație, dacă acestea există.”;

la alineatele (3)-(5), cuvintele „instanța de judecată” și „instanței de judecată” se substituie cu cuvintele „judecătorul” și, respectiv, „judecătorului”;

se completează cu alineatul, (6), cu următorul cuprins:

„(6) Stingerea datoriei după vânzarea bunului la licitație nu poate servi temei de anulare sau de neconfirmare a licitației.”

40. Articolul 139:

la alineatul (1) litera e), cuvintele „instanța de judecată” se substituie cu cuvântul „judecătorul”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Dacă s-a declarat că licitația nu a avut loc, executorul judecătoresc consemnează acest fapt într-un proces-verbal.”;

la alineatul (3), după cuvintele „nu a avut loc” se introduce textul „din motivele indicate la alin. (1) lit. a)-c)”.

41. Articolul 140:

la alineatul (1), cuvintele „nu acceptă” se substituie cu cuvintele „nu solicită”;

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Pentru vânzarea unui bun vor fi organizate cel mult trei licitații. În cazul în care se declară că licitația nu a avut loc din motivul indicat la art. 139 lit. e) din prezentul cod, numărul licitațiilor nu este limitat.”;

la alineatul (2), după propoziția a doua se introduce următorul text: „Prețul inițial al bunului expus spre vânzare la a treia licitație nu poate fi mai mic de 50% din prețul evaluării acestuia.”;

alineatul (9) va avea următorul cuprins:

„(9) Transmiterea bunului se dispune prin încheiere a executorului judecătoresc. În cazul transmiterii în contul achitării datoriei a bunurilor dreptul de proprietate asupra cărora este supus înregistrării de stat, încheierea executorului judecătoresc de transmitere a bunului se confirmă de instanța de judecată, conform procedurii stabilite de art. 136 al prezentului cod. Încheierea instanței de judecată prin care se constată legalitatea transmiterii bunului servește temei pentru înregistrarea dreptului de proprietate pe numele creditorului care a preluat bunul în contul achitării creanței.”

42. La articolul 142 alineatul (2), cuvintele „instanței de judecată” se substituie cu cuvântul „judecătorului”, iar cuvântul „vânzării” se substituie cu cuvintele „transmiterii dreptului de proprietate a”.

43. Codul se completează cu articolul 142¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 142¹.** Vânzarea prin licitație a drepturilor litigioase

În scopul celerității procedurii, executorul judecătoresc este în drept să vândă drepturile litigioase ale debitorului prin licitație cu strigare, organizată în modul și în condițiile stabilite de prezentul cod. Prețul inițial nu va fi mai mic de 50% din valoarea lor de bilanț/nominală, iar la licitația repetată prețul poate fi redus pînă la 30% din valoarea de bilanț/nominală. Creditorii vor beneficia de dreptul de a prelua drepturile litigioase în contul stingerii datoriilor, conform prevederilor art. 140 alin.(3) al prezentului cod.”

44. Articolul 144:

alineatul (4) se completează cu următorul text: „Sumele distribuite în temeiul titlurilor executorii de asigurare a acțiunii vor fi eliberate doar după prezentarea documentului executoriu și în mărimea stabilită de acesta spre încasare.”;

la alineatul (5) prima propoziție, cuvântul „adoptării” se substituie cu cuvintele „intrării în vigoare a”.

45. La articolul 147 alineatul (7), cuvintele „instanței de judecată” se substituie cu cuvântul „judecătorului”.

46. Codul se completează cu articolul 151¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 151¹. Particularități ale executării documentelor executorii privind litigiile locative

Executorul judecătoresc și persoanele care participă la executarea unui document executoriu privind un litigiu locativ au dreptul să pătrundă în domiciliul debitorului, în condițiile prevăzute de art. 147, în temeiul titlului executoriu prin care s-a dispus evacuarea. În cazul în care evacuarea este realizată în contextul executării dreptului de ipotecă, se va ține cont de prevederile Legii cu privire la ipotecă referitoare la drepturile locatarilor.”

47. La articolul 161 alineatul (1) prima propoziție, după cuvintele „executorul judecătoresc” se introduc cuvintele „sau acțiunile/inacțiunile acestuia”, iar după cuvintele „actele de executare” se introduc cuvintele „sau acțiunile/inacțiunile acestuia”.

48. Articolul 163:

la alineatul (1) prima propoziție, după cuvintele „întocmite de executorul judecătoresc” se introduc cuvintele „sau acțiunile/inacțiunile acestuia”, iar cuvintele „creditorului sau debitorului” se substituie cu cuvintele „executorului judecătoresc”;

se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Nerespectarea cerințelor prevăzute de art. 65 alin. (3) din prezentul cod servește drept temei pentru scoaterea cererii de pe rol, în conformitate cu prevederile art. 267 lit. a) din Codul de procedură civilă.”;

la alineatul (4), cuvîntul „Hotărîrea” se substituie cu cuvîntul „Încheierea”;

alineatul (5) se completează în final cu textul „, iar cînd contestația s-a depus cu rea-credință, acesta este obligat la plata unei amenzi în mărime de la 10 la 30 de unități convenționale (o unitate convențională este egală cu 20 lei)”.

49. Articolul 183:

la alineatul (1), a doua propoziție se exclude;

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) După achitarea de către condamnat a amenzii, instituția bancară este obligată, în termen de 2 zile lucrătoare de la achitare, să includă informația privind achitarea amenzii în Registrul debitorilor, deținut de către Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești. Conținutul, modul de ținere și acces la registrul debitorilor se reglementează de Guvern.”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Instanța de judecată verifică în Registrul debitorilor dacă amenda a fost achitată. În cazul în care condamnatul nu a achitat amenda, instanța, în decursul a 30 de zile de la rămînerea definitivă a hotărîrii, trimite executorului judecătoresc documentul executoriu pentru încasarea silită a amenzii.”;

... la alineatul (3), după cuvîntul „verifică” se introduc cuvintele „în Registrul debitorilor”;

se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Dacă executorul judecătoresc constată că amenda a fost achitată, acesta întocmește o încheiere privind refuzul de a primi documentul executoriu spre executare, informînd despre aceasta instanța de judecată.”

50. Articolul 315 va avea următorul cuprins:

„Articolul 315. Executarea sancțiunii amenzii

(1) Amenda se achită de către contravenient în mod benevol, în termen de 30 de zile de la data aplicării ei.

(2) După achitarea de către contravenient a amenzii, instituția bancară sau agentul constatator care a aplicat amenda este obligat/ă, în termen 2 zile lucrătoare de la achitare, să includă informația privind achitarea amenzii în Registrul debitorilor menționat la art. 183 alin. (1¹) din prezentul cod.

(3) Instanța de judecată sau, după caz, agentul constatator care a aplicat amenda verifică în Registrul debitorilor dacă amenda a fost achitată și, în cazul în care contravenientul nu a achitat-o, trimite executorului judecătoresc documentul executoriu pentru încasarea silită.

(4) Executarea amenzii contravenționale se asigură de către executorul judecătoresc în a cărui rază teritorială, stabilită de camera teritorială a executorilor judecătorești, se află domiciliul contravenientului.

(5) După primirea documentului executoriu, executorul judecătoresc verifică în Registrul debitorilor dacă amenda a fost achitată. Dacă executorul judecătoresc constată că amenda a fost achitată, acesta întocmește o încheiere privind refuzul de a primi documentul executoriu spre executare, informînd despre aceasta instanța de judecată sau, după caz, agentul constatator.

(6) În cazul în care amenda nu a fost achitată, executorul judecătoresc intenționează procedura de executare și execută documentul executoriu în conformitate cu prevederile cărții întâi a prezentului cod. Concomitent cu amenda, se vor încasa și cheltuielile de executare.

(7) În cazul în care executarea silită nu a fost posibilă din cauza lipsei sau insuficienței de bunuri sau din cauza eschivării cu rea-voință a contravenientului, executorul judecătoresc solicită instanței care a examinat cauza să adopte o încheiere în condițiile art.34 alin. (4) din Codul contravențional, dacă amenda a fost aplicată de instanța de judecată.

(8) Dacă amenda a fost aplicată de către agentul constatator, în cazurile prevăzute la alin. (6), executorul judecătoresc informează agentul constatator despre imposibilitatea executării silită a amenzii, care solicită instanței înlocuirea amenzii cu o altă sancțiune contravențională în condițiile art. 32 alin (4) din Codul contravențional.”

51. La articolul 210, alineatele (4) și (5) vor avea următorul cuprins:

„(4) Condamnatul are dreptul la convorbiri telefonice cu soțul/soția, o rudă sau cu o altă persoană la alegerea lui.

(5) Numărul, periodicitatea și durata convorbirilor telefonice care pot fi efectuate sau permise de condamnat se stabilesc de către administrația penitenciarului, în conformitate cu regulile stabilite de Ministrul Justiției.”

52. La articolul 243, alineatul (1) litera c), textul „cu o durată de pînă la 20 de minute” se exclude.

53. La articolul 252 alineatul (1), litera d) se abrogă.

Art. III. – Articolul 5 din Legea 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 107-109, art. 282), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Instanța de judecată nu poate dispune încasarea sumei creanței ca urmare a constatării faptului că a fost încălcat dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești.”

Art. IV. – Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 6 luni de la data publicării.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, va asigura elaborarea actelor normative necesare pentru implementarea acesteia.

(3) Cererile privind contestarea actelor executorului judecătoresc depuse în instanța de judecată pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi, indiferent de etapa de examinare în care se află, se vor examina în conformitate cu prevederile legii în vigoare la data depunerii.

Președintele Parlamentului

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul Legii cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

Elaborarea proiectului de Lege este realizată în vederea executării măsurilor de ordin legislativ prevăzute în Pilonul III „Accesul la justiție și executarea hotărârilor judecătorești” din Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 6 din 16 februarie 2012 și anume, a domeniului specific de intervenție 3.3.1 „Evaluarea impactului cadrului normativ actual privind executarea hotărârilor judecătorești și a mecanismului de implementare a acestor hotărâri”.

Astfel, prin acest proiect de Lege se urmărește atingerea obiectivului specific al Pilonului III din Strategia de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016) „Ameliorarea cadrului instituțional și a proceselor care asigură accesul efectiv la justiție: examinarea cauzelor și executarea hotărârilor judecătorești în termene rezonabile”.

Totodată, proiectul are drept scop, înlăturarea unor deficiențe din alte acte legislative, care fie sunt nemijlocit legate de procesul de executare al hotărârilor judecătorești, fie vizează alte aspecte care trebuie soluționate în mod prioritar.

În vederea elaborării proiectului de Lege, prin Ordinul Ministrului justiției nr. 371 din 17 august 2013 a fost creat un grup de lucru, format din executori judecătorești, judecători, avocați, profesori universitari și reprezentanții Ministerului Justiției. În rezultatul activității desfășurate de grupul de lucru, a fost elaborat proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Proiectul va contribui la realizarea accesului la justiție, drept garantat atât de diverse tratate internaționale la care Republica Moldova este parte, cât și de Constituția Republicii Moldova, în partea în care realizarea acestui drept implică și asigurarea executării efective a hotărârilor judecătorești emise de instanțele judecătorești naționale. În același timp, proiectul va îmbunătăți sistemul actual de executare a hotărârilor judecătorești.

Principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui

Proiectul de lege vizează în principal operarea modificărilor în Codul de executare, Codul de procedură civilă și Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

I. Modificările propuse la Codul de procedură civilă (Articolul I din proiect)

Inițial trebuie să se menționeze că modificările operate în Codul de procedură civilă pot fi grupate în două categorii: *a) modificări care se referă la procesul de executare a hotărârilor judecătorești* și *b) modificări ce se referă la înlăturarea unor omisiuni, divergențe existente în prevederile actuale ale Codului de procedură civilă*.

a) Cu referire la prima categorie de modificări menționăm că acestea vin pe alocuri să înlătore divergențele existente între prevederile Codului de procedură civilă și Codului de executare, pe de altă parte acestea completează legea cu reglementarea unor situații opozabile procedurii de executare, însă care nu sunt reglementate în prezent. Astfel, proiectul de lege propune:

• Cererea de asigurare a acțiunii indiferent de data depunerii acesteia se examinează fără înștiințarea părâtului și a celorlalți participanți la proces, adică se soluționează unipersonal de către judecător. Sintagma „instanța” distorsionează esența instituției asigurării acțiunii care este o excepție de multe reguli procesuale. Astfel, caracterul operativ al examinării cererii de asigurare a acțiunii lăsat la latitudinea instanței de judecată în viziunea stereotipizată a magistraților din Republica Moldova semnifică ședința de judecată cu înștiințarea participanților la proces. În acest fel este subminat scopul instituției asigurării acțiunii. În acest context, proiectul propune excluderea din art. 177, alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă a sintagmelor „sau de către instanța” și „sau instanța”.

• Dreptul justițiabilului de a contesta în ordinea prevăzută de lege încheierea de substituire a unei forme de asigurare a acțiunii printr-o alta rezultă direct din prevederile art. 179 potrivit cărora încheierea de asigurare sau neasigurare a acțiunii sunt recurabile. Considerăm vitală completarea golului referitor la încheierile de substituire a măsurilor de asigurare prin completarea art.179 cu alin.(2¹) cu următorul cuprins: „încheierea judecătorească privind substituirea unei forme de asigurare a acțiunii printr-o altă formă poate fi atacată cu recurs.”

• **Excluderea la art. 180 alin. (1) a sintagmei „judecătorul sau”** va reconfirma corectitudinea alin.(2) a aceluiași articol, care prevede că niciodată anularea asigurării acțiunii nu se poate face unipersonal de către judecător, ci doar în ședință de judecată. În aceeași ordine de idei, inclusiv, încheierea de anulare a măsurii de asigurare trebuie să poarte caracter recurabil, pentru a asigura egalitatea de arme prevăzută de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale și de practica CtEDO.

• De asemenea, **proiectul propune completarea art. 180 cu alineatul (3¹)**, care prevede că în cazul încetării procedurii de executare în conformitate cu prevederile art.83 alin. (1) lit. d) și e) din Codul de executare, instanța de judecată care a emis documentul executoriu, la cererea părții interesate, va dispune printr-o încheiere imediat executorie anularea măsurilor de asigurare a acțiunii, iar în cazurile prevăzute la art. 83 alin. (1) lit. a) - c), f) și g) din Codul de executare ridicarea măsurilor de asigurare va fi dispusă de executorul judecătoresc prin încheiere”. Modificarea respectivă, este justificată de necesitatea indicării expres în lege a mecanismului concret de anulare a măsurilor de asigurare a acțiunii în cazul încetării procedurii de executare, actualmente acesta fiind un gol legislativ care derutează justițiabilii, judecătorii și executorii judecătorești, cauzând astfel încălcări ale drepturilor persoanelor afectate prin instituția asigurării și dezechilibrând procesul civil în ultima etapă a sa.

• Pentru asigurarea unui proces echitabil manifestat și prin egalitatea de arme, considerăm important ca și încheierea de neasigurare a acțiunii civile să poată fi contestată, fapt confirmat deja de practica judiciară. În acest context, **proiectul propune la art. 181 alin. (1) după cuvintele „încheierile de asigurare” se completează cu cuvintele „și de neasigurare”**.

• Utilizată extrem de rar, cauțiunea judiciară în cazul asigurării acțiunii este totuși reglementată insuficient de clar, iar instanțele admit abuzuri soluționând această importantă problemă unipersonal sau chiar din oficiu. Pentru evitarea acestor abateri trebuie perfecționată prevederea relevantă. Din aceste considerente, **proiectul propune la art. 182, alin (1) din Codul de procedură civilă excluderea sintagmei „ judecătorul sau”, iar după cuvântul „reclamantului” completarea cu sintagma „la solicitarea părții interesate”**. Suplimentar, propunerea vine să dezvolte prevederile art. 37 din Codul de Procedură Civilă.

b) Modificări ce se referă la înlăturarea unor omisiuni, divergente existente în prevederile actuale ale Codului de Procedură civilă.

• O primă modificare din această categorie se referă la amendarea **articolului 33 alineatul (2)** și vizează înlocuirea unor noțiuni folosite incorect în Cod. Aici ne referim la înlocuirea cuvintelor „organisme internaționale” cu cuvintele „organizațiilor internaționale”, or, ultima noțiune este corectă din punct de vedere al dreptului internațional;

• Competența jurisdicțională teritorială generală în esența nu poate prevedea mai multe criterii de identificare a instanței competente, or, pseudo-libertatea oferită justițiabilului, care vrea să se adreseze în justiție afectează stabilitatea și previzibilitatea normei legale ca și garanție oferită justițiabilului împotriva căruia se pornesc procese civile. Potrivit Legii nr. 155 din 5 iulie 2012 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă al Republicii Moldova, art.38 alin.(1) a fost modificat anume în acest sens, iar **modificarea alin (2) al aceluiași articol nu face decât să remedieze o scăpare anterior admisă.**

• În conformitate cu modificările operate în Legea nr. 451/2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător și Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin

autorizarea activității de întreprinzător au fost operate modificări anume în partea ce se referă la suspendarea licenței/autorizației. Astfel, aceste legi nu mai operează deja cu noțiunea de „sistare temporară a licenței/autorizației”. În pofida acestui fapt, în Capitolul XXXIV¹ din Codul de procedură civilă nu au fost operate modificările necesare în vederea ajustării acestora la noile modificări operate în legile menționate supra. Astfel, proiectul vine să remedieze omisiunea respectivă și operează modificări la Capitolul XXXIV¹ (art. 343¹ – 343⁵).

- **La articolul 60 alineatul (3)** eroarea conceptuală care derutează grav justițiabilii și judecătorii rezidă într-un paradox procesual: dacă se extind sau se reduc pretențiile din cererea de chemare în judecată, acest fapt duce la modificarea acțiunii, atâta timp cât nu ne referim la pretențiile accesorii. În acest sens, legiuitorul a consacrat vice-versa, fapt care este flagrant greșit. Actualmente extinderea sau reducerea pretențiilor în acțiune nu se consideră modificare a acțiunii. Această reglementare trebuie reformulată prin excluderea sintagmelor „pretențiilor în acțiune sau a” și „înlocuirea acțiunii în constatare prin acțiune în realizare”.

- Întrucît reprezentarea judiciară o poate realiza doar un avocat, sau un salariat al unei persoane juridice, modul de reprezentare a coparticipanților rămîne o excepție, reglementarea căreia nu este finalizată. Astfel, Codul de procedură civilă al Republicii Moldova prevede că „coparticipanții pot încredința reprezentarea lor în proces unuia sau mai multor coparticipanți” (art.62 alin.(4) CPC), însă modul de perfectare a împuternicirilor, mai ales speciale nu este reglementat nicăieri. Pentru respectarea principiului disponibilității instanța, trebuie să verifice care este intenția fiecărui coparticipant într-un proces civil: își susține sau nu poziția procesuală, personal sau printr-un reprezentat, ori transmite exercitarea drepturilor sale procesuale unuia din coparticipanți. În acest sens, împuternicirile transmise unuia dintre coparticipanți pot avea importanță vitală pentru soarta procesului. De exemplu, de a renunța sau recunoaște acțiunea, de a contesta hotărîrea, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărîrii judecătorești (art.81 CPC). Din considerentele menționate, trebuie clarificat legislativ în ce document se pot regăsi împuternicirile unuia dintre coparticipanți de a-i reprezenta pe alții în același proces civil. În acest context, proiectul propune completarea art. 62 alin.(4) cu propoziția cu următorul cuprins: „Coparticipantul-reprezentant va confirma împuternicirile speciale prevăzute în art. 81 printr-o procură autentificată la notar, iar împuternicirile generale prin cereri scrise semnate de coparticipantul sau coparticipanții reprezentați”.

- **La articolul 104 și, respectiv, articolul 466 alineatul (2)** se propune expunerea corectă a denumirii Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.

- Modificarea propusă la **articolul 166 alineatul (2) litera b)** are drept scop clarificarea unor date de identificare ale reclamantului pentru a facilita, atât procedura de înștiințare legală, cât și cea de executare efectivă a hotărîrii judecătorești.

- Judecătoriile examinează toate cauzele civile, cu excepțiile stabilite de lege, iar diversitatea acestora este extrem de vastă, precum și complexitatea multora fiind deosebită. În acest sens, nu este exclusă necesitatea unei deliberări veritabile care necesită timp de gândire pentru a adopta o soluție cât mai justă, chiar dacă aceasta urmează a fi motivată, ulterior, în condițiile legii. Amânarea deliberării ca instituție legiferată urmează să contribuie la sporirea calității dispozitivelor, la corelația adecvată dintre dispozitiv și motivare, la facilitatea lucrului instanțelor superioare care nu vor fi nevoite să caseze hotărârile judecătorești adoptate pripit și cu mare probabilitate greșit. În acest context, proiectul propune la art. 236, alin. (1) din Codul de procedură civilă completarea după prima propoziție cu textul care prevede că, în cazuri complicate instanța prin încheiere protocolară va dispune amânarea deliberării pentru maxim 15 zile, înștiințînd participanții la proces despre data, ora și locul pronunțării dispozitivului hotărîrii.

- În dispozitivul unei hotărîri judecătorești trebuie să se reflecte toate capetele de cerere indiferent dacă părțile s-au preocupat sau nu să le probeze, ori nu le-a susținut fără a renunța

expres la ele. Astfel, se va contracara practica defectuoasă de a readresa instanței aceleași pretenții. Aplicarea justă a art. 169 lit.b) și art. 265 lit.b) din Codul de procedură civilă necesită condiții adecvate. Justițiabilii vor reconsidera respectul față de puterea lucrului judecat, ceea ce va spori și calitatea asistenței juridice calificate. Astfel, proiectul propune la art. 250, alin.(1), lit. a) din Codul de procedură civilă substituirea cuvintelor „în a cărei privință participanții la proces au prezentat probe și au dat explicații” cu cuvintele „formulate de către părți sau intervenient principal”.

- Redactarea art.280 din Codul de procedură civilă se face în concordanță cu prevederile anterioare ale Codului, care se referă la participarea autorităților publice în proces pentru a depune concluzii, iar sintagma „reprezentanților organizațiilor” este una învechită, care nu corespunde terminologiei juridice contemporane.

- Modificarea operată la articolul 282 se face luând în calcul prevederile Codului civil care se referă la drepturile personale și patrimoniale ale subiecților de drept, iar sintagma „reale” este una improprie, care nu corespunde intenției legiuitorului de a proteja întreaga multitudine de drepturi ale justițiabililor, nu doar pe cele reale, în accepțiune îngustă.

- Ducerea în eroare a justițiabililor și a judecătorilor nu este o finalitate procesuală, iar actuala prevedere din art. 297 alin. (1) din Codul de procedură civilă referitoare la criteriul teritorial de determinare a competenței instanței în drept să declare persoana dispărută fără urmă sau decedată anume acest neajuns îl comportă. Persoana care se adresează cu cerere de declarare a altei persoane dispărută fără urmă sau decedată în ordine procesuală se numește petiționar, iar potrivit art.49 din Codul civil persoana care se adresează în instanță se numește persoană interesată. Art.52 din Codul civil în genere nu utilizează careva denumiri ale subiecților cu drept de sesizare a instanței. În procedura specială persoane interesate sunt altele decât petiționarii (art.280, alin.(2 și 3) CPC). De aici și se produc confuziile care pot genera conflicte de competență. Așadar, proiectul propune includerea la art. 297 din Codul de procedură civilă a unui criteriu mai clar și mai just din perspectiva materialului probant administrat în instanță și a protecției drepturilor patrimoniale a celui care urmează a fi declarat dispărut fără urmă sau decedat.

- Atunci când instanța de judecată va decide aplicarea măsurilor de protecție în cazul violenței în familie, va emite o încheiere de admitere a cererii conform art. 318⁴, alin. (1) din Codul de procedură civilă, aceasta va fi urmată de o ordonanță de protecție care se va remite organului de poliție și organului de asistență socială spre executare imediată. Faptul că doar în art. 318⁶ din Codul de procedură civilă este sporadic menționată și încheierea privind aplicarea ordonanței de protecție nu face decât să creeze confuzii instanțelor, care trebuie să respecte termenul de 24 ore de emiteră a actelor de dispoziție în astfel de cazuri, precum și organele cărora le este opozabilă executarea ordonanței de protecție, în eventualitatea în care vor primi spre executare un act suplimentar absolut inutil numit încheiere privind aplicarea ordonanței de protecție. În acest context, proiectul propune la art. 318⁶ în titlu, excluderea cuvintelor „și contestarea încheierii privind aplicarea ordonanței de protecție se exclud”, iar la alin.(2) excluderea cuvintelor „și încheierea privind aplicarea ordonanței de protecție”.

- Procedura în ordonanță, fiind una simplificată, trebuie să se refere la apărarea drepturilor patrimoniale incontestabile din punct de vedere a temeiurilor de apariție, precum și a existenței justificată de probe scrise. Din acest considerent, prevederea unei legi mai noi - Codul de executare, art.158 alin. (2) - este inevitabil pasibilă de exercitare în ordine simplificată, iar implicarea deținuților - privați de libertate - în exercitarea drepturilor de participanți la proces se va face pe contul statului, care în persoana instituției penitenciare va fi în drept să solicite recuperarea cheltuielilor, similar cazurilor prevăzute la lit. f) art.345 din Codul de procedură civilă. Astfel, proiectul, propune completarea art. 345 cu două noi temeiuri de emiteră a ordonanței judecătorești.

- Articolul 346 alineatul (1) din Codul de procedură civilă se completează la final cu cuvintele „după respectarea procedurii prealabile”, întrucât caracterul simplificat al procedurii în ordonanță prevede că ordonanța judecătorească se emite fără citarea părților pentru explicații, fără dezbateri judiciare și fără întocmire de proces-verbal, considerăm necesar, just și eficient ca debitorii în toate cazurile prevăzute de art. 345 CPC să fie sesizați în prealabil de către creditorii. Astfel, se vor evita cazurile de emiteră și de punere în executare a ordonanțelor judecătorești privind încasarea de bunuri sau bani fără știrea debitorului, prin simularea unor proceduri formale de înștiințare. Ulterior, anularea unor astfel de ordonanțe, cu eventuala suspendare a executării este cu mult mai dificilă, punând debitorul în situație inechitabilă în raport cu creditorul.
- La articolul 348 alineatul (2) litera e) cuvintele „cerută de lege pentru sesizarea instanței judecătorești” se exclud. Excluderea se impune în consecvența modificării operate la art.346 din Codul de procedură civilă.
- Articolul 374 din Codul de procedură civilă a completat cu două alineate noi, care reglementează noi temeuri de încetare a procedurii în apel în principiu s-a detaliat prevederea art. 376 CPC potrivit căreia „dispozițiile de procedură privind judecarea pricinilor civile în primă instanță se aplică și în instanța de apel în măsura în care nu sînt contrare dispozițiilor prezentului capitol.” De fapt este vorba de golul legislativ care putea fi completat și prin interpretare, dar din cauza practicii neuniforme a curților de apel se impune clarificarea împuternicirii instanței de apel, care nu a restituit cererea de apel până a o pune pe rol. În astfel de situații se impune încetarea procedurii în apel prin încheiere recurabilă și nu decizie de respingere a apelului așa cum deseori se practică actualmente.
- Diversitatea cauzelor civile este extrem de vastă, precum și complexitatea multora fiind deosebită. În acest sens, nu este exclusă necesitatea unei deliberări veritabile care necesită timp de gândire pentru a adopta o soluție cât mai justă, inclusiv de către curțile de apel care sunt investite cu rejudecarea fondului. Amânarea deliberării ca instituție legiferată urmează să contribuie la sporirea calității dispozitivelor, la corelația adecvată dintre dispozitiv și motivare, la facilitarea lucrului instanțelor superioare care nu vor fi nevoite să caseze deciziile judecătorești adoptate pripit și cu mare probabilitate greșit. Din aceste considerente, proiectul propune completarea art. 389, alin. (1) din Codul de procedură civilă cu posibilitatea amânării deliberării, pentru a exclude caracterul formal al acesteia.
- De asemenea, în prezent, datorită numărului extrem de mare de cereri în apel, precum și complexității cauzelor care se rejudecă la al doilea nivel de jurisdicție, precum și necesității redactării calitative și în termen rezonabil a deciziilor curților de apel, care trebuie motivate întotdeauna, se consideră adecvată extinderea termenului de 15 zile la 30 zile pentru redactarea deciziilor prevăzute la articolul 389 din Codul de procedură civilă.
- Articolul 423 va fi completat cu detalii de procedură care clarifică impactul depunerii recursului împotriva unei încheieri judecătorești și al exercitării abuzive a acestei căi de atac. În scopul evitării situațiilor de tergiversare nejustificată a examinării cauzelor civile, prin expedierea dosarelor către instanțele ierarhic superioare, doar pentru ca acestea să dispună restituirea lor înapoi, considerăm binevenită instituirea mecanismului de a nu da curs unei cereri abuzive de recurs. Nici un drept al justițiabilului nu va fi încălcat în astfel de cazuri, or, faptul că o încheiere se contestă odată cu fondul, nu trebuie să permită exercitarea prematură a unei căi de atac neprevăzută de lege în pofida prevederilor constituționale (art.119 Constituția RM).
- În conformitate cu prevederile art. 425 din Codul de procedură civilă pentru exercitarea corespunzătoare a recursului împotriva încheierilor justițiabilii trebuie să ia cunoștință de conținutul încheierilor care se contestă separat. În acest sens, este binevenită schimbarea momentului începerii curgerii termenului de 15 zile, lăsând totodată legiuitorului dreptul de a prevedea și alte termene mai scurte sau lungi de contestare a încheierilor judecătorești.

• La art.444 din Codul de procedură civilă proiectul propune substituirea sintagmei „unor participanți sau reprezentanți ai” cu sintagma „tuturor participanților și reprezentanților”. Modificarea respectivă este justificată de faptul că toți sunt egali în fața legii și a justiției, de aceea referirea doar la unii participanți la proces este tendențioasă și trebuie corectată urgent.

• La art.446 din Codul de procedură civilă s-a considerat oportună completarea obiectului revizurii întrucât ordonanțele nu se supun nici unei căi ordinare de atac, și chiar dacă nu împiedică readresarea în judecată a aceleiași părți cu aceleași pretenții și aceleași temeuri, oricum existența a două acte de dispoziție pe aceeași cauză, fapt ce poate crea grave impedimente în procesul de executare silită. Deseori se justifică revizuirea ordonanțelor pronunțate și în privința drepturilor persoanelor neantrenate în judecare, iar circumstanțele noi sau condamnările penale pot determina caracterul defectuos și al unui astfel de act de dispoziție. Din aceste considerente, proiectul propune la art. 446 din Codul de procedură civilă completarea după cuvântul „hotărârile,” cu cuvântul „ordonanțele.”

• Admisibilitatea cererii de revizuire se examinează după regulile de soluționare a unei cereri de chemare în judecată, însă perceperea eronată a revizurii drept cale ordinară de atac, cu exercitarea preponderent abuzivă a acesteia împovărează excesiv instanțele cu îndelungate proceduri de înștiințare, amânare de ședințe și alte formalități care nu schimbă în esență faptul că revizuirea de cele mai dese ori este un apel camuflat. Dacă instanța de revizuire consideră oportun ca participanții la proces să pledeze nemijlocit și în contradictoriu în ședință publică, atunci va dispune înștiințarea acestora. În caz contrar considerăm inacceptabilă examinarea cererilor de revizuire fără părți. Această prevedere va optimiza procesul de lucru și va spori calitatea actului de justiție, va consolida autoritatea lucrului judecat și va descuraja abuzurile frecvente la care recurg atât justițiabilii, cât și judecătorii. În contextul celor menționate, proiectul propune completarea art. 452 cu alineatul (1¹), care prevede că, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a curții de apel, ședințele se vor desfășura fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța de revizuire consideră necesară prezenta participanților la proces, va dispune înștiințarea acestora.”

• La articolul 462 alineatul (2) se propune excluderea sintagmei „33, 34, 36.” deoarece aceste articole ori au fost abrogate ori li s-a modificat conținutul. Remedierea ar fi trebuit făcută prin Legea 155 din 05 iulie 2012, însă atunci aceste modificări au fost omise.

II. Modificările propuse la Codul de executare (Art. II din proiect)

O primă modificare conceptuală propusă de proiectul de lege implică completarea listei documentelor executorii (art.11), cu următoarele acte:

procesul-verbal al executorului judecătoresc prin care se întărește tranzacția de conciliere a părților [art.11 lit. (h)]- modificarea e condiționată de prevederile art. 62 alin. (3) din Codul de executare, care stabilește că procesul-verbal al executorului judecătoresc prin care se întărește tranzacția, este un document executoriu. Totuși, până în prezent acesta nu era inclus în lista stabilită de articolul 11 din Codul de executare;

✓ încheierile judecătorului de instrucție privind obligarea de a efectua anumite acte obligatorii legate de fetererea/transmiterea/restituirea unor bunuri [art. 11 lit. c¹] completarea este condiționată de necesitatea de a acoperi situațiile cum ar fi: dispunerea de a restitui bunurile/obiectele ridicate în cadrul percheziției, urmare a declarării de către judecătorul de instanță a percheziției ca fiind ilegală;

✓ actele emise de organul fiscal, vizînd dispunerea încasării sumelor [art. 11 lit. n)]- includerea acestor acte în această listă este impusă de amendamentele intervenite în art. 197 Cod Fiscal și prevederile art. 92 din Codul de executare și care nu fac altceva, decît să legitimeze practica actuală cînd urmărirea este făcută de executorul judecătoresc în temeiul actelor inspectoratului fiscal;

✓ actele emise de Consiliul Concurenței [art. 11 lit. (o)] în conformitate cu prevederile art. 32 alin. (1) al Legii concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, Consiliul Concurenței este o autoritate publică autonomă, responsabilă față de Parlament, ce asigură aplicarea și respectarea legislației din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității în limitele competenței sale. Totodată, potrivit dispozițiilor art. 66 alin. (4) al Legii concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, în cazul neexecutării în termen de către întreprinderi și asociații de întreprinderi a deciziilor Plenului Consiliului Concurenței, executarea silită a acestora se efectuează în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale Codului de executare. Astfel, modificarea propusă la art. 11 din CE va asigura executarea în termeni restrînși a actelor emise de autoritatea de concurență și economisirea resurselor financiare alocate din bugetul de stat.

Suplimentar, se intervine cu modificări la articolul 11 litera b) deoarece parțial conținutul acesteia dublează conținutul literei a) a aceluiași articol.

Modificările propuse la articolul 15 din Codul de executare se referă la:

i. excluderea din lista documentelor executorii prezentate spre executare de instanța de judecată, din oficiu a documentelor executorii în pricinile ce tin de confiscarea bunurilor - are drept scop optimizarea, atât a activității executorilor judecătorești, cât și a cheltuielilor din bugetul de stat. Or, procedura transmiterii bunurilor confiscate aflate la păstrare la autoritatea statală către o altă autoritate statală nu necesită implicarea executorului judecătoresc, dar odată fiind implicat, va fi necesară avansarea cheltuielilor. Prin operarea modificării propuse, se vor evita aceste cheltuieli și se va micșora durata procedurii de transmitere a bunurilor confiscate;

ii. acordarea dreptului creditorului de a-și alege un alt executor judecătoresc chiar și în cazul în care documentul executoriu a fost remis spre executare din oficiu de către instanța de judecată - principiu garantat de art. 60 din Codul de executare [art. 15 alin. (2¹)];

iii. reglementarea statutului juridic al hotărîrilor judecătorești străine recunoscute pe teritoriul Republicii Moldova, care au același obiect ca documentele executorii pentru care Codul de executare prevede obligația remiterii spre executare din oficiu de instanța de judecată [art. 15 alin. (2²)].

În vederea evitării situațiilor de retragere a mijloacelor bănești sau a altor valori ale debitorului deținute în instituțiile bancare se propune la articolul 22 expunerea literei s) în următoarea redacție: „s) să primească informația de la instituțiile bancare privind operațiunile efectuate la conturile bancare ale debitorului, procedura și modul de înregistrare a actelor parvenite de la executorii judecătorești, registrele de evidență a actelor parvenite de la executorii judecătorești, precum și registrele accesului persoanelor la celulele (safeurile) metalice închiriate de debitor și soțul/soția acestuia.”.

La alin. (1) al art. 24 cuvîntul "calculează" se va substitui cu cuvintele „este în drept să calculeze și să încaseze”. În final alineatul se va completa cu propoziția: "Cererea privind calcularea sumelor rezultate din întîrzierea executării poate fi depusă doar executorului judecătoresc ce deține documentul executoriu care stabilește obligația principală, pînă la stingerea acesteia", iar alineatul (2) se va expune în nouă redacție. Aceste reglementări ar aduce în concordanță normele Codului de executare cu prevederile legislației civile referitoare la corelația între bunul principal și cel accesoriu, ar asigura aplicarea riguroasă a prevederilor alin. (5) al art. 145 al Codului de executare și ar contracara situațiile cînd creditorii de rea - credință abuzează de drepturile sale.

Se propune completarea Codului de executare cu un nou articol 24¹ „Vînzarea bunurilor gajate/ipotecate la solicitarea creditorului gajist”, care are menirea de a accesibiliza mecanismul prevăzut de alin.(3) art.34 al Legii nr.142 din 26.06.2008 cu privire la ipotecă, potrivit căruia, în cazul vînzării bunului ipotecat ca urmare a executării silită a dreptului de ipotecă în temeiul actului notarial investit cu formulă executorie, creditorul ipotecar sau, după caz, executorul judecătoresc va aplica, ca modalitate de vînzare, licitația publică, cu excepția cazului în care există acordul scris al debitorului ipotecar, eliberat creditorului ipotecar după

aparitia dreptului său de executare a dreptului de ipotecă, de a vinde bunul în alt mod prevăzut de prezenta lege, prin asigurarea funcționalității acestuia, astfel, se urmărește predictibilitatea mecanismului prin specificarea continuității acestuia, fără a-l obstrucționa.

La articolul 25 din Codul de executare, reieșid din natura și regimul juridic al constatării faptelor și a stărilor de fapt de către executorul judecătoresc, care nu reprezintă acțiuni de executare silită, proiectul prevede interdicția aplicării măsurilor de executare la efectuarea constatărilor de fapte și stării de fapt.

Modificările propuse la **articolul 27** au ca obiect:

- determinarea specificului executării documentelor executorii, eliberate de instanța de judecată, prin care s-a dispus aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii sau de asigurare a probelor, sau de anulare a lor - or, la executarea măsurilor de asigurare a acțiunii nu se aplică prevederile generale pentru procedura de executare -cum ar fi acordarea termenului de executare benevolă, concilierea părților etc. [**art. 60 alin. (3¹)**];

- substituirea unor termeni care nu își justifică prezența în norma alineatului (4)- este vorba de substituirea cuvântului „debitorului” cu cuvântul „pîrîului”, dat fiind faptul că litigiul între părți nu este încă rezolvat (adică litigiul civil încă se examinează de instanța de judecată), astfel, prin prisma legislației procedural-civile, părțile au calitatea de reclamant și pîrît. Prin urmare, părțile încă nu au statutul de debitor, respectiv, creditor;

- reglementarea unor aspecte care nu și-au găsit soluții exprese în actuala redacție a Codului de executare, ci doar pot fi deduse din legislație. Astfel, reglementările de la alin. (9) rezultă din prevederile art. 90 din Codul de procedură civilă și aplicarea analogică a celor de la art. 96-97 ale aceluiași Cod. Or, la faza intentării acțiunii nu sunt aplicabile noțiunile de creditor și debitor, litigiul nefiind soluționat încă, respectiv se vor aplica reglementările existente pentru părțile procesului de judecată [**alin. (9)-(II)**].

În scopul acoperirii lacunelor legislative care au fost identificate pe durata a doi ani de aplicare a normelor Codului de executare și excluderii ambiguităților referitoare la procedura de conexare proiectul propune expunerea art. 31 în redacție nouă, care descrie detaliat conexarea urmărilor și modul de soluționare a conflictelor de competență. În contextul modificărilor operate la art. 30 dispăre necesitatea menținerii art. 33 „Conflictul de competență”, care se propune a fi abrogat.

La articolul 32 din Codul de executare se propune reglementarea modalității de transmitere a procedurilor de executare de la un executor judecătoresc la altul în cazul în care executorul judecătoresc nu activează timp îndelungat din motive întemeiate ori dacă activitatea sa a fost suspendată, sau a încetat - făcîndu-se trimitere la reglementările interne a UNEJ (Regulamentul de activitate a Camerelor teritoriale, care stabilește termenii și procedurile privind transmiterea arhivei și dosarelor de executare de la un executor la altul). Modificarea respectivă exclude discrepanțele existente între actuala redacție a articolului 32 din Codul de executare și art. 20 al Legii privind executorii judecătorești.

Proiectul propune completarea articolul 41 alineatul (3) cu o specificare în partea ce se referă la momentul stingerii obligației stabilite de documentul executoriu în cazul transferării sumelor la contul creditorului. În prezent, o asemenea reglementare nu se conține în Codul de executare, fapt ce creează probleme în practica executării documentelor executorii. Astfel, în cazul transferării sumelor la contul creditorului creanța se va considera stinsă din momentul în care suma datorată va fi înscrisă în contul creditorului.

Suplementar, proiectul intervine cu modificări la termenul de eliberare a mijloacelor bănești de pe contul curent al executorului judecătoresc [articolul 41 alineatul (3)]. În prezent se stabilește că, sumele aflate în contul executorului judecătoresc se eliberează ori se transferă imediat sau în termen de cel mult 3 zile lucrătoare. Totuși, în practică s-a stabilit că, este practic imposibil a realiza prevederea privind eliberarea imediată a mijloacelor bănești, iar termenul de 4 zile pare ar fi unul mai realist.

Modificarea de la **articolul 54** este justificată pe de o parte, de dificultatea de a asigura prezența martorilor-asistenți și sporirea costurilor procedurii prin atragerea acestora, iar pe de altă parte credibilitatea prea puțin sporită prin prezența martorilor. Înregistrările video/foto ar avea în acest sens o valoare probatorie mai mare. Prin urmare, prezența martorului asistent este

obligatorie la pătrunderea în locuință, dacă legea nu prevede altfel. La pătrunderea în încăpere, în depozit, în alt local, la cercetarea lor, la sechestrarea și la ridicarea bunurilor debitorului, pot fi atrași martori asistenți sau utilizate mijloace tehnice (foto/video).

Modificările propuse la art. 60 din Codul de executare:

- inclus obligatia executorului judecătoresc de a expedia debitorului copia de pe documentul executoriu, certificată de el, concomitent cu încheierea de intentare a procedurii de executare și nu după expirarea a 15 zile acordate debitorului pentru executarea documentului executoriu [alin. (3)];
- stabilesc condiții separate pentru intentarea procedurii de executare a documentelor executorii ce urmează a fi executate imediat [alin. (3¹)];
- reglementează faptul că contestația încheierii de intentare a procedurii de executare nu are efect suspensiv, fapt ce ar exclude situațiile de tergiversare a executării hotărârilor judecătorești. Mai mult ca atât, cazurile de suspendare a procedurii de executare a hotărârilor judecătorești, respectiv, a documentelor executorii sunt reglementate de art. 79 din Codul de executare și de Codul de procedură civilă [alin. (4)].

La articolul 63 alineatul (5) se prevede că, sistarea executării încheierilor de aplicare a măsurilor de asigurare a executării, în cazul anulării acestora de către instanță, se admite doar în temeiul încheierii executorului judecătoresc. Raționamentul acestei norme este unul incorect, din moment ce hotărârea instanței judecătorești privind anularea executării încheierilor de aplicare a măsurii de asigurare a executării reprezintă un document executoriu, care este obligatoriu pentru executorul judecătoresc. Astfel, sistarea executării încheierilor de aplicare a măsurii de asigurare a executării nu poate fi lăsată la latitudinea executorului judecătoresc și nici nu poate fi admisă doar în temeiul încheierii acestuia, deoarece temeiul juridic îl reprezintă hotărârea instanței. Din aceste considerente, se propune operarea modificărilor la art. 63 alin. (5).

În conformitate cu prevederile art. 83 din Codul de executare încetarea procedurii de executare are loc în cazul în care:

- a) obligația a fost stinsă;
- b) între creditor și debitor a fost încheiată o tranzacție, în condițiile prezentului cod;
- c) după încetarea din viață, după declararea dispariției fără urmă sau după declararea decesului creditorului ori al debitorului, creanța sau obligația adjudecată nu admite succesiunea de către succesorul de drepturi al acestor persoane;
- d) bunurile persoanei juridice lichidate nu sînt suficiente pentru satisfacerea deplină a creanțelor creditorului;
- e) hotărîrea, decizia sau încheierea în al cărei temei a fost eliberat documentul executoriu a fost anulată printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă;
- f) debitorul a prezentat spre executare o hotărîre de încasare de la creditor în folosul său a unei sume egale cu suma debitoare sau mai mare decît aceasta;
- g) creditorul a renunțat la executare.

Conform prevederilor art. 64 alin. (3) din Codul de executare în cazul încetării procedurii de executare sau al restituirii documentului executoriu, interdicția de a părăsi țara se revocă de către instanța de judecată la cererea executorului judecătoresc sau a părților.

Astfel, în temeiul prevederilor menționate supra, executorul judecătoresc, deși dispune încetarea procedurii de executare, inclusiv urmare a stingerii obligației, acesta nu poate revoca interdicția de a părăsi țara, deoarece conform prevederilor în vigoare aceasta ține exclusiv de competența instanței de judecată, fapt ce pune într-o situație dificilă debitorii în procedura de executare, care sunt nevoiți să aștepte decizia instanței.

Luînd în calcul cele menționate mai sus, proiectul propune expunerea alin. (3) art. 64 în redacție nouă, care va stabili clar că în cazul încetării procedurii de executare în condițiile art. 83 lit. a)-c); e), f) și g) sau restituirii documentului executoriu, interdicția de a părăsi țara să fie revocată de către executorul judecătoresc, iar în cazul în care în procesul de executare a documentului executoriu dispăre necesitatea menținerii interdicției de a părăsi țara, precum și în cazul încetării procedurii de executare în condițiile art. 83 lit. d) această interdicție se va revoca de către instanța de judecată la cererea executorului judecătoresc sau a părților.

La articolul 79 din Codul de executare se propune delimitarea instanțelor de judecată competente pentru dispunerea suspendării, în funcție de temeiurile acesteia, rezolvînd astfel

echivocurile existente în prezent. Prin urmare, în conformitate cu prevederile alin. (1) al art. 79 în noua redacție în cazul: (a) adresării de către executorul judecătoresc în instanța de judecată sau în organul care a eliberat documentul executoriu a cererii de a se explica hotărîrea adoptată, (b) contestării eliberării documentului executoriu și (c) depunerii recursului, dacă recurentul a depus cauțiune sau depunerii apelului după eliberarea documentului executoriu, cu condiția depunerii cauțiunii suspendarea va fi dispusă de către instanța de judecată care a emis documentul executoriu. În situațiile prevăzute de alineatul (2) al aceluiași articol suspendarea va putea fi dispusă de instanța de judecată prevăzută la art. 161 alin. (2) din Codul de executare și anume, instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află biroul executorului judecătoresc sau, în cazul municipiului Chișinău, instanța de judecată în a cărei circumscripție camera teritorială a executorilor judecătorești a stabilit competența teritorială a executorului judecătoresc.

În ce privește **articolul 80 din Codul de executare** menționăm că, modificările operate la **alin. (1) oferă o mai mare claritate pentru procedura de depunere a cauțiunii pe contul executorului judecătoresc.**

În prezent articolul 83 din Codul de executare stabilește fără echivoc că, încetarea procedurii de executare are loc în cazul în care:

- a) obligația a fost stinsă;
- b) între creditor și debitor a fost încheiată o tranzacție, în condițiile prezentului cod;
- c) după încetarea din viață, după declararea dispariției fără urmă sau după declararea decesului creditorului ori al debitorului, creanța sau obligația adjudecată nu admite succesiunea de către succesorul de drepturi al acestor persoane;
- d) bunurile persoanei juridice lichidate nu sînt suficiente pentru satisfacerea deplină a creanțelor creditorului;
- e) hotărîrea, decizia sau încheierea în al cărei temei a fost eliberat documentul executoriu a fost anulată printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă;
- f) debitorul a prezentat spre executare o hotărîre de încasare de la creditor în folosul său a unei sume egale cu suma debitoare sau mai mare decît aceasta;
- g) creditorul a renunțat la executare.

În consecință, în cazul în care într-un titlu executoriu este dispusă spre exemplu efectuarea de către debitor a unor acte obligatorii (demolarea unui zid, înlăturarea obstacolelor pentru utilizarea unui bun imobil pe un termen nedeterminat etc.) și în urma procedurii de executare se constată stingerea obligației dispuse în documentul executoriu (materializată prin efectuarea actului obligatoriu), executorul judecătoresc dispune încetarea procedurii de executare în temeiul art. 83 lit. a). Însă, în cazul în care debitorul creează impedimente ulterior, executorul judecătoresc după încetarea procedurii de executare nu mai poate întreprinde careva măsuri de executare, deoarece Codul de executare nu reglementează o procedură de reluare a executării în astfel de cazuri, ci stipulează expres la art. 85 alin. (2) că procedura de executare care a încetat nu poate fi reluată.

Din considerentele expuse mai sus și în vederea executării întocmai a documentelor cu caracter executoriu permanent proiectul propune completarea art. 83 cu alineatul (2), care prevede că la solicitarea creditorului, procedura de executare privind restabilirea la locul de muncă sau obligarea debitorului să efectueze unele acte obligatorii poate fi reluată, dacă se dovedeste că, ulterior încetării procedurii de executare în condițiile alin. (1) lit. a), debitorul continuă neexecutarea obligației stabilite în documentul executoriu. În acest caz, se vor aplica în totalitate reglementările privind cheltuielile de executare, cît și prevederile Codului de executare care reglementează executarea acestor categorii de documente executorii.

În conformitate cu prevederile **articolul 85 alineatul (1) din Codul de executare** după intrarea în vigoare a încheierii privind încetarea procedurii de executare, executorul judecătoresc dispune anularea măsurilor de asigurare a executării. Totuși, Codul de executare nu oferă un termen pentru dispunerea măsurilor de asigurare a executării, fapt ce duce la o aplicare diferită a prevederilor acestui articol. Din aceste considerente, proiectul propune stabilirea termenului de 3 zile lucrătoare pentru dispunerea măsurilor de asigurare a executării, fapt ce ar permite eliminarea situațiilor de tergiversare a dispunerii măsurilor de asigurare a executării.

Modificările propuse la **articolul 89** au ca obiect delimitarea clară a imposibilității urmării semințelor de culturi agricole ale persoanei fizice, doar în limita necesară pentru uzul

personal al debitorului și familiei sale, a cărui activitate nu ține de producerea sau comercializarea acestora. Actuala redacție permite interpretări abuzive din partea debitorilor, norma menționată fiind invocată inclusiv de debitorii-persoane juridice a căror gen de activitate ține de comercializarea semințelor de culturi agricole - lucru contrar principiilor procedurii de executare. Intenția legiuitorului fiind de a asigura un minim necesar pentru întreținerea debitorului și familiei sale și nu de a excepta de la urmărirea debitorii cu un anume gen de activitate. De asemenea, proiectul implică excluderea din lista bunurilor ce nu pot fi urmărirea a produselor agricole perisabile. Rațiunea modificării este aceeași ca în cazul semințelor de culturi agricole menționate mai sus.

La **articolul 100**, modificările au scopul excluderii situațiilor, în care prin realizarea dreptului de gaj/ipotecă se eludează onorarea altor obligațiuni. Pentru a asigura transparența respectivei proceduri și echidistanța ei, dar și respectarea drepturilor tuturor creditorilor, cât și informarea lor deplină se consideră necesar a limita pentru aceste situații posibilitatea vânzării bunului de către creditorul gajist nemijlocit.

Necesitatea intervenției la **articolul 127 litera h)** rezultă din prevederile art. 491 din Codul Civil, cât și art. 78 al Legii cu privire la gaj care indică drept condiție necesară pentru ridicarea sechestrelor după vânzarea bunului de către creditorul garantat prezentarea dovezii achitării integrale a prețului bunului. Or, nu poate fi considerată realizată vânzarea, atît timp cît cumpărătorul nu a achitat prețul integral, iar actul juridic este încheiat sub condiție suspensivă, deci faptul vânzării este incert.

La **articolele 136, 139 și 140 din Codul de executare** au fost operate modificări menite să reglementeze mai clar procedura de vânzare a bunurilor prin licitație. În acest context, amendamentele propuse de proiect se rezumă la:

1) Stabilirea numărului maxim de licitații ce pot fi organizate de executorul judecătoresc în procesul de vânzare a a bunurilor sechestrate - numărul maxim va fi de 3 licitații, iar prețul de vânzare nu va putea fi coborît sub 50% din valoarea la care acesta a fost evaluat. Reglementările date fac mai previzibilă și transparentă procedura de vânzare a bunurilor și sunt în concordanță cu practica altor state, precum România, Lituania, Germania etc. [art. 140 alin. (1) și (2)]

2) Concretizarea unor aspecte ce țin de transmiterea în contul datoriei a bunurilor dreptul de proprietate asupra cărora este supus înregistrării de stat, stabilindu-se că încheierea executorului judecătoresc va fi confirmată de instanța de judecată, care și va servi temei pentru înregistrarea dreptului de proprietate pe numele creditorului care a preluat bunul în contul achitării creanței [art. 140 alin. (9)].

Se suplimentează modalitățile de executare a documentelor executorii, completînd Codul de executare cu posibilitatea vânzării prin licitație a drepturilor litigioase [art. 142¹]. Prin urmare, aceste prevederi, conțin reguli de realizare a prevederilor ce se regăsesc deja în Codul de executare [art. 22, alin. (1) lit. t); art. 44 alin (3) etc.], care indică asupra posibilității urmării drepturilor, inclusiv creanțelor, debitorului. În prezent există premisele pentru urmărirea lor, însă lipseau normele care ar stabili procedura detaliată de realizare a acestui gen de urmărirea. Prevederile sunt simetrice altora asemenea din legislația națională (Legea insolvențabilității), cât și din legislația altor state.

La **articolul 144** excepția prevăzută la alin.(5), și anume, cea de neeliberare a sumelor distribuite în termen de 5 zile, în cazurile contestării acțiunilor executorului judecătoresc, impune luarea în considerare a termenului de contestare de 10 zile, prevăzut de art. 66 din Codul de executare, iar 5 zile după adoptarea încheierii contravine acestui termen. Astfel, în scopul conferirii clarității normei în cauză, cuvintele „de la data adoptării încheierii” urmează a fi substituite cu cuvintele „de la data intrării în vigoare a încheierii”.

Un rol separat în cadrul proiectului îl au modificările care implică revizuirea mecanismului de contestare a actelor executorului judecătoresc, prin :

■ stabilirea pentru părțile procedurii de executare a posibilității de contestare directă în instanța de judecată a actelor executorului judecătoresc, acesta din urmă avînd statutul de pîrît - în prezent cererea de contestare era depusă împotriva debitorului sau creditorului, executorul judecătoresc putînd fi invitat pentru a da explicații, însă, nu avea nici un statut clar în proces [art. 163 alin. (1)];

■ oferirea premiselor necesare pentru contestarea acțiunilor și inacțiunilor executorului judecătoresc [art. 161 și art. 163 alin. (1)];

- instituirea unui mecanism privind înlăturarea depunerilor cererilor de contestare pe motive formale și cu rea-credință din partea părților în procedura de executare - care implică stabilirea dreptului de a solicita instanței judecătorești aplicarea unei amenzi în mărime de la 10 la 30 unități convenționale în aceste cazuri. Reglementare similară există în România, [art. 163 alin. (5)].

Un element esențial al proiectului îl reprezintă și revizuirea mecanismului de punere în executare a amenzii penale sau contravenționale. În primul rând, spre deosebire de redacția actuală a Codului de executare, care la reglementarea modalității de executare a amenzilor contravenționale a optat pentru normele de trimitere la prevederile capitolului ce vizează executarea amenzilor penale, proiectul propune reglementarea separată a procedurii de executare a amenzilor penale și contravenționale [art. 183 și art. 315].

Totodată, atât în cazul **articolului 183**, cât și în cazul **articolului 315** se propune;

- excluderea obligației contravenientului, respectiv, condamnatului de a informa instanța de judecată/agentul constatator despre achitarea amenzii;
- crearea unui sistem („Registru debitorilor”) în care aceste date privind achitarea amenzii vor fi incluse, nemijlocit de către instituțiile bancare sau agenții constatatori în termen de 2 zile lucrătoare de la achitare -Ulterior, titlul executoriu va fi remis pentru executare doar după verificarea achitării amenzii. Aceiași regulă se va aplica și în raport cu începerea procedurii de executare, adică executorul judecătoresc după primirea titlului executoriu va verifica dacă pînă la intentarea procedurii nu a fost achitată amenda.

Propunerile date au drept scop excluderea începerii procedurilor de executare în privința titlurilor executorii care prevăd achitarea amenzii care a fost achitată pînă la intentarea procedurii de executare. Acestea vor exclude și situațiile în care debitorii deși au achitat amenda sunt nevoiți de multe ori să achite suplimentar amenzii și cheltuieli de executare, care nu se justifică deoarece de fapt amenda fost achitată, iar acțiuni de executare în sine nu au fost întreprinse.

În partea ce ține de amendamentele efectuate la art. 210, 243 și 252 al Codului de executare, menționăm că necesitatea modificărilor aduse dreptului la convorbiri telefonice se regăsește în opinia experților Consiliului European care au constatat încălcarea drepturilor omului din cauza rigidității actului legislativ și interpretările lacunare în defavoarea condamnatului, beneficiarul dreptului la convorbiri telefonice. În acest sens, pentru a evita o eventuală aplicare lacunară a prevederilor Codului de executare, precum și pentru asigurarea unui nivel mai mare de flexibilitate a drepturilor, a căror protecție este evidențiată și de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, precum și alte organizații internaționale în sensul actualizării înțelegerii acestora.

III. Modificările propuse la Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești (Articolul III din proiect)

Pornind de la practica aplicării Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești, opinăm și asupra necesității revizuirii prevederilor acesteia în sensul evitării dispunerii încasării sumei creanței neexecutate din contul statului - or, în ipoteza inversă, statul fiind întotdeauna solvabil, creditorii ar putea abuza de prevederile legii menționate, încasînd datoriile debitorilor ce nu dispun de bunuri din contul statului.

Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului Legii cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, nu reclamă cheltuieli bugetare.

Modul de incorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare, actele normative care trebuie elaborate sau modificate

Pentru implementarea prevederilor prezentului proiect de Lege nu este necesară modificarea altor acte normative.

Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, Proiectul a fost plasat pe paginile web ale Ministerului Justiției (directoriul „Transparența decizională”, compartimentul „Consultații publice”), și pe portalul guvernamental particip.gov.md.

Proiectul a fost remis spre avizare și coordonare la toate autoritățile publice de specialitate prin scrisoarea nr. 03/2534 din 18 martie 2014, ulterior proiectul a fost remis Guvernului pentru examinare și aprobare prin scrisoarea nr. 03/70151 din 10 iulie 2014.

Proiectul a fost aprobat de Guvern prin Hotărârea nr. 653 din 14 august 2014, fiind înregistrat în Parlament cu nr. 329 din 19 august 2014.

Mai târziu, proiectul a fost declarat nul și restituit de către Parlament pentru reexaminare.

Drept urmare, prin scrisoarea nr. 03/3326 din 06.04.2015 proiectul a fost remis autorităților interesate pentru reconfirmarea avizelor.

Proiectul a fost definitivat în baza propunerilor recepționate de la autoritățile publice și societatea civilă și transmis repetat Guvernului pentru aprobare prin scrisoarea nr. 03/6007 din 12.06.15.

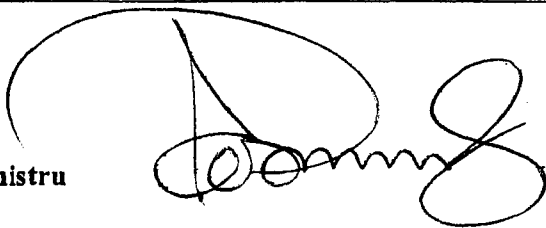
În contextul instituirii noului Guvern, prin scrisoarea nr. 03/8609 din 04.08.2015 proiectul a fost remis spre reconfirmarea avizelor de către autoritățile unde s-au schimbat miniștrii, obiecțiile și propunerile fiind incluse în tabelul de sinteză.

Constatarele expertizei anticorupție

În rezultatul efectuării expertizei anticorupție, în proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele internaționale anticorupție, din textul proiectului nu rezultă promovarea unor interese/beneficii de grup sau individuale în detrimentul interesului public, nu au fost identificate cerințe excesive care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizati. De asemenea, nu au fost identificate norme de trimitere, blanchetă sau în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

Totuși, Centrul național Anticorupție a venit cu o serie de obiecții/proponeri în scopul îmbunătățirii proiectului vizat, care au fost examinate și incluse în tabela de sinteză în baza expertizei anticorupție.

Ministru

Vladimir CEBOTARI